

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา กระแสโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าด้านวิทยาการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เป็นปัจจัยผลักดันสำคัญให้โลกอยู่ในภาวะไร้พรมแดน และนำเข้าสู่ยุคแห่งการจัดระเบียบใหม่ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งกล่าวได้ว่า แม้ว่าเราจะชอบการเปลี่ยนแปลงนี้หรือไม่ คนในโลกก็ต่างล้วนมีชะตาชีวิตเกี่ยวข้องกันมากขึ้น และนานาประเทศต้องพึ่งพาอาศัยกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น การที่จะสร้างให้มวลมนุษยชาติมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน มีความรับผิดชอบ และมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยยอมรับและเคารพความแตกต่างหลากหลายทั้งด้านวัฒนธรรมและวัฒนธรรม จึงเป็นอุดมการณ์อันสูงส่งที่ต้องยึดมั่นร่วมกัน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540-2544; รายงานเสนอต่อยูเนสโก โดยคณะกรรมการนานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21, 1997)

การพัฒนาความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นในโลกนั้น ยูเนสโก ได้ให้ความสนใจมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948 โดยการจัดประชุม “Tensions That Cause Wars” and “Toward World Understanding” ซึ่งเกี่ยวข้องกับความคิดในเรื่องชาติพันธุ์และความก้าวร้าวของลัทธิชาตินิยมในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง และสำนึกนานาชาติ (worldmindedness) อันเป็นกรอบที่ใช้อ้างอิงหรือการให้ความสำคัญกับคุณค่าในเรื่องของการมองโลกเกี่ยวกับปัญหาของมนุษยชาติมากกว่า การเป็นคนของชาติใดชาติหนึ่งเฉพาะ (Sampson and Smith, 1957; Saxton, 1995) ซึ่งได้แบ่งประเด็นในการพิจารณาสำนึกนานาชาติไว้ 8 ประการ คือ ศาสนา การอพยพย้ายถิ่น การปกครอง เศรษฐกิจ ความรักชาติ เชื้อชาติ การศึกษา และสงคราม โดยมีแนวคิดว่าคุณค่าที่มีสำนึกนานาชาติสูงจะต้องเป็นผู้ที่ยอมรับ และไม่รังเกียจบุคคลที่นับถือศาสนาหรือมีเชื้อชาติแตกต่างจากตน เห็นว่ามนุษย์ทุกคนควรมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา ไม่กีดกันในเรื่องการอพยพย้ายถิ่นข้ามชาติ บุคคลสามารถอยู่ที่ใดในโลก ควรมีรัฐบาลโลกหรือกฎหมายระหว่างประเทศที่จะดูแลให้ทุกคนในโลกอยู่ดีกินดีและมีสิทธิเท่าเทียมกัน องค์การการค้าระหว่างประเทศควรเป็นผู้กำหนดราคาสินค้าต่างๆ และสร้างข้อตกลงทางการค้ากับนานาชาติ มีความชื่นชมในการเป็นพลเมืองโลกมากกว่าการเป็นพลเมืองของชาติใดชาติหนึ่ง เห็นความสำคัญของประเทศอื่นๆนอกเหนือจากประเทศของตนเอง ไม่อคติในเรื่องเชื้อชาติ สนับสนุนให้ทุกชาติได้รับการศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของโลก เป็นต้น

มาตรฐานนานาชาติ ที่พัฒนาตามกรอบแนวคิดข้างต้น โดย Simpson and Smith (1957) ได้ถูกนำมาใช้และได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ในเวลาต่อมาว่า ขาดความทันสมัยเมื่อนำมาใช้ในบริบท

สังคมในยุคปัจจุบัน (Barnes and Curlette, 1985; Der Karabetian, Jarolimek, 1971; Der Karabetian, Shang, and Hsu, 1985; Hett, 1993; Parker, Glenn, Mizoue et al, 1997) กล่าวคือ สำนักมานานาชาติ ยังยึดติดอยู่กับ ลัทธิมานานาชาติ และลัทธิชาตินิยม ว่าเป็น 2 ขั้ว ที่ตรงข้ามกันมากกว่าที่จะรวมเข้าไว้ด้วยกัน และนั่นเป็นข้อตกลงที่อ่อน เนื่องจากไม่มีวรรณคดีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยใดบ่งชี้ว่า บุคคลนั้นไม่สามารถภาคภูมิใจในประเทศและโลกในขณะเดียวกัน นอกจากนี้ การสอนวรรณคดีที่ถูกต้องเกี่ยวกับโลก ไม่ใช่สิ่งที่ขัดแย้งกับการให้ความรู้พื้นฐานในเรื่องความจงรักภักดีต่อชาติของเด็ก แต่กลับเป็นการส่งเสริมซึ่งกันและกันมากกว่า กล่าวได้ว่า คนจะไม่รักครอบครัวของเขา น้อยลงไปเลย เพียงเพราะเขามีความเข้าใจ สงสาร และเห็นใจถึงปัญหาของชุมชนของเขาเอง เช่นเดียวกับ บุคคลก็จะไม่รักประเทศของเขา น้อยลง เพียงเพราะว่าเขามีความเข้าใจในสังคมโลกได้ดี ยิ่งไปกว่านั้น ความเข้าใจต่อสภาพแวดล้อมโลก จะส่งผลให้คนเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมท้องถิ่น และก่อให้เกิดการลงมือปฏิบัติในระดับท้องถิ่น ได้ พร้อมทั้งส่งผลดีต่อโลกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ คานธี ที่ว่า “เราจะเป็นนักสากลนิยม โดยมิได้เป็นนักชาตินิยมไม่ได้ ความเป็นสากลนิยมจะมีขึ้นได้ต่อเมื่อมีความเป็นชาตินิยม” (กรรณา-เรื่องอุไร กุศลลาสัย, ผู้แปล, 2527)

แม้จะมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์สำนักมานานาชาติที่ Simpson and Smith ได้พัฒนากรอบแนวคิดขึ้น แต่ก็ถือเป็นรากฐานในการพัฒนา สำนักสากล (Global-mindedness) ในระยะต่อมา Hett (1993) ได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับ สำนักมานานาชาติและความเข้าใจเกี่ยวกับโลก การเข้าใจระหว่างประเทศ การให้ความเสมอภาคแก่ผู้หญิง การศึกษาระหว่างชาติ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเอกสารทางสังคมวิทยา จิตวิทยา ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติวิจยารณญาณความสมดุลย์ เอกตนิยม และความรับผิดชอบต่อชุมชน และวรรณคดีทางอนาคตนิยม รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งกับสมาคมวิชาชีพทางเชื้อชาติ และศาสนาในสหรัฐอเมริกา ทั้งสิ้น 9 สัญชาติ แล้ววิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารและการสัมภาษณ์ เพื่อสร้างเป็นกรอบในการให้คำนิยามสำนักสากล ประกอบด้วย 5 กลุ่มคำสำคัญ คือ การติดต่อสัมพันธ์ของมนุษยชาติ, ความหลากหลายทางวัฒนธรรม, จริยธรรมในการรับผิดชอบและดูแลรักษา, การมุ่งอนาคต, พฤติกรรมเกี่ยวกับสำนักมานานาชาติ ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละกลุ่มคำดังนี้

การติดต่อสัมพันธ์ของมนุษยชาติ (Interconnectedness of Humanity) กล่าวถึง บุคคลที่มีสำนักสากลจะตระหนักในความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของประเทศชาติและคนทั้งมวลซึ่งเป็นการสัมพันธ์อันซับซ้อน มีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโลกและผูกพันในฐานะคนในครอบครัวเดียวกัน

ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Pluralism) กล่าวถึง บุคคลที่มีสำนักสากลจะชื่นชมและเห็นคุณค่าในความหลากหลายของวัฒนธรรมในโลก มีความใส่ใจใคร่รู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอย่างมาก

จริยธรรมในการรับผิดชอบและการดูแลรักษา (Ethic of responsibility and care) กล่าวถึง บุคคลที่มีสำนึกสากลจะเป็นผู้ตระหนักเกี่ยวกับคนที่อยู่ในแต่ละส่วนของโลกทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงการมีความรับผิดชอบต่อศีลธรรม เพื่อผู้อื่น และผูกพันกับค่านิยมของชุมชน

การมุ่งอนาคต (Futurist Orientation) กล่าวถึง บุคคลที่มีสำนึกสากลจะตระหนักใน เหตุการณ์ในระยะยาว เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และสังคมโลก เน้นการร่วมมือของความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ และเชื่อในการใช้เทคโนโลยีและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เหมาะสม

พฤติกรรมเกี่ยวกับสำนึกสากล (Global-mindedness behavior) กล่าวคือ บุคคลที่มีสำนึก สากลจะสะท้อนให้เห็นเกี่ยวกับค่านิยม เจตคติ ตลอดจนพฤติกรรม เช่นการอาสาเข้าไปมีส่วนใน องค์กรที่พัฒนาโลก ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน สถานการณ์ทางการเมือง และ วัฒนธรรมอื่นๆ การทำงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และเชื่อว่าการกระทำของคนสามารถก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลง

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับสำนึกสากลทั้ง 5 กลุ่มคำนี้ Hett ได้นำมาสร้างเป็นข้อคำถามและเก็บ ข้อมูลกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (The University of California) แล้วนำมา วิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า สำนึกสากลแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้สึกรับผิดชอบต่อ (Responsibility) หมายถึง การที่บุคคลได้ตระหนักอย่างลึกซึ้งซึ่งต่อ คนอื่นๆ ในทุกส่วนของโลก ด้วยความรู้สึกที่รับผิดชอบต่ออย่างมีศีลธรรมเป็นเบื้องต้น ต่อการพยายาม และพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง

2. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Pluralism) หมายถึง ความชื่นชมยินดีในความ หลากหลายทางวัฒนธรรมในโลก เชื่อว่าวัฒนธรรมทั้งหมดนั้นมีคุณค่า ทำให้เกิดความพอใจในการ สำรวจ และความพยายามเข้าใจวัฒนธรรมอื่นๆ

3. ผลจากการกระทำ (Efficacy) หมายถึง ความเชื่อว่าการกระทำของบุคคลสามารถทำให้ เกิดผลที่แตกต่าง และความเชื่อในความผูกพันในชาติและระหว่างชาติเป็นสิ่งสำคัญ

4. การมองโลกเป็นศูนย์กลาง (Globalcentrism) หมายถึง การคิดในลักษณะที่ว่า อะไรเป็น สิ่งที่ดีสำหรับสังคมโลก ไม่ใช่คิดเพียงว่าอะไรที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศของตน มีความตั้งใจที่ จะพิจารณาตัดสินบนพื้นฐานมาตรฐานโลก ไม่ใช่การยึดถือเผ่าพันธุ์เป็นศูนย์กลาง

5. การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกัน (Interconnectedness) หมายถึง ความตระหนักและ ความชื่นชมของการมีปฏิสัมพันธ์กับคนและชาติทั้งหมด ซึ่งเป็นผลให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของใน โลก หรือความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นในครอบครัวของมนุษยชาติเดียวกัน

โดย Hett (1993) ได้ในนิยามของ สำนึกสากลจากการศึกษาข้างต้นว่า เป็นทัศนระการ มองโลกในลักษณะการพิจารณาตนเองในฐานะที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคมโลก และมีความรู้สึก รับผิดชอบต่อโลกในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง มาตรฐานสากลที่พัฒนาขึ้น จำนวน 30 ข้อคำถาม ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงด้วยวิธีความสอดคล้องภายในทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

ความเที่ยงในแต่ละองค์ประกอบย่อยเท่ากับ 0.65 - 0.80 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ มีค่า
น้ำหนักองค์ประกอบ 0.35 ขึ้นไป เมื่อหาความสัมพันธ์กับมาตรย่อยลัทธิความรักชาติ (chauvinism)
และมาตรย่อยการตระหนักรู้ระหว่างชาติ ของแบบวัดโครงการความเข้าใจเกี่ยวกับโลก มีความ
สัมพันธ์เท่ากับ 0.65 และ 0.32 ตามลำดับ และถือเป็นมาตรที่มีการตรวจสอบความตรงความเที่ยงที่
ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีความเป็นปัจจุบัน เมื่อเทียบกับมาตรอื่นๆที่วัดคุณลักษณะใกล้เคียงกัน
ตัวอย่างเช่น มาตรการเจตคติของพลเมืองโลก (Attitudes of World Citizenship) ของ Lentz (1950),
มาตรสำนึกนานาชาติ (worldmindedness Scale: W Scale) ของ Sampson and Smith (1957),
แบบวัดความแปลกแยกทางวัฒนธรรม (Culture Shock Inventory) ของ Reddin (1975), มาตรการ
สากลสำหรับเยาวชน (Globalmindedness Scale for Youngsters) ของ Schmidt (1975), มาตรการ
มองโลกในอนาคต (Future World Perspectives Scale) ของ Silvermail (1979), แบบวัดโครงการ
ความเข้าใจเกี่ยวกับโลก (Global Understanding Project) ของ Barrows et al (1981)

จะเห็นว่าการศึกษาความเข้าใจในโลกและสำนึกสากลที่ผ่านมามีส่วนใหญ่มุ่งเป็นแนวคิดทาง
ตะวันตก ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมของ มยง วอน ซูร์ อดีตรัฐมนตรีศึกษาธิการ ประธานคณะกรรมการ
ธิการของประธานาธิบดีว่าด้วยการปฏิรูปการศึกษาในเกาหลีว่า เราได้พยายามเน้นให้ผู้คนทางซีก
โลกตะวันตกมีความเข้าใจกันมากขึ้น เพื่อสร้างสันติภาพของโลกมาเป็นเวลาหลายปีมาแล้ว แต่ถ้า
พูดอย่างตรงไปตรงมาแล้ว จะพบว่าชาวตะวันออกรับรู้เรื่องราวของซีกโลกตะวันตกค่อนข้างมาก
ในขณะที่ชาวตะวันตกยังไม่ค่อยรับรู้ความเป็นไปทางซีกโลกตะวันออกสักเท่าใด โจว หานาน โจว
นักการศึกษาและศาสตราจารย์ประจำสถาบันวิจัยการศึกษาแห่งชาติของจีน ได้กล่าวถึงการรับแนว
คิดทางตะวันตกว่าจะต้องคำนึงถึงบริบททางด้านวัฒนธรรมของชาติและของภูมิภาคผสมผสานไป
ด้วย (รายงานเสนอต่อยูเนสโก โดยคณะกรรมการนานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21,
1997)

เมื่อพิจารณาสังคมไทยแล้ว ถือเป็นสังคมที่มีเอกลักษณ์ที่น่าภาคภูมิใจ เป็นสังคมที่เปิดกว้าง
ยอมรับวัฒนธรรมจากภายนอก พร้อมนำมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของตนเอง
ได้อย่างเหมาะสมและกลมกลืน เป็นสังคมที่มีความสงบสันติ อบอุ่น และเอื้ออาทรต่อกัน ปราศจาก
ความขัดแย้งอย่างรุนแรง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักเหตุผล
และทางสายกลาง มีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนสืบต่อกันมา
เป็นเวลานาน การที่จะพัฒนาประเทศไทยในอนาคต นอกจากพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อ
พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติแล้ว จำเป็นต้องคำนึงถึงการพัฒนาประเทศในฐานะที่เป็นส่วน
หนึ่งของประชาคมโลก และสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ก็คือ การพัฒนาภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์
ที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างไร้พรมแดนอีกด้วย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่อความจำ
เป็นในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก หากไม่มีการเตรียมการพัฒนามนุษย์ให้พร้อมที่จะเผชิญกับ
การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะก่อให้เกิดปัญหาต่อประชากรของประเทศในการปรับตัว ดำรงตน และ

ยื่นข้ออย่างเคียงบ่าเคียงไหล่ในสังคมอนาคต (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544; แผนพัฒนา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 8 พ.ศ. 2540-2544)

การหยิบยกสำนึกสากลที่พัฒนาโดย Hett (1993) เข้ามาใช้ศึกษากับคนไทยจะเป็นการเหมาะสมหรือไม่ เมื่อเทียบกับการพัฒนากรอบแนวคิดสำนึกสากลตามบริบทสังคมวัฒนธรรมไทยขึ้นมาเอง จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ และสิ่งที่พัฒนาสำนึกสากลตามบริบทสังคมวัฒนธรรมไทยจะมีความแตกต่างไปจากสำนึกสากลที่เป็นแนวคิดตะวันตกสร้างขึ้นมาอย่างไร และการบูรณาการส่วนที่ดีของสังคมวัฒนธรรมทั้งสองเข้ากัน จะเป็นการพัฒนาสำนึกสากลที่เป็นของโลกอย่างครบถ้วนแท้จริงเพียงไร ประเด็นดังกล่าวนี้ยังไม่รับคำตอบในการศึกษาที่ผ่านมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจเปรียบเทียบโมเดลการวัดสำนึกสากลตามแนวบริบทสังคมตะวันตก, โมเดลที่พัฒนาขึ้นตามบริบทของสังคมวัฒนธรรมไทย และ โมเดลที่มีการผสมผสานทั้งจาก บริบทสังคมวัฒนธรรมตะวันตกและของไทย

โดยคาดหวังว่าประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย นอกจากจะได้มาตรฐานสำนึกสากลตามแนวคิดบริบทสังคมวัฒนธรรมไทยแล้ว ยังก่อให้เกิดข้อความรู้ทางวิชาการที่จะบอกถึงความเหมือนและความต่างกับบริบทสังคมวัฒนธรรมตะวันตกและสังคมไทย รวมถึงได้โครงสร้างของคุณลักษณะของสำนึกสากลจากทั้งสองบริบทสังคมวัฒนธรรม ก่อให้เกิดการทบทวนถึงการพัฒนามาตรค่านิยมสากลอื่นๆ แพร่หลายขึ้น พร้อมทั้งยังส่งเสริมบุกเบิกการวิจัยด้านสำนึกสากลตามบริบททางสังคมวัฒนธรรมในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารอบแนวคิดในการพัฒนามาตรวัดสำนึกสากลตามบริบทของสังคมวัฒนธรรมไทย ที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือทั้งด้านความตรงและความเที่ยง โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อพัฒนารอบแนวคิดของสำนึกสากล จากการสัมภาษณ์สอบถามผู้เชี่ยวชาญและศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเป็น โมเดลการวัดสำนึกสากลตามบริบทสังคมวัฒนธรรมไทย
2. เพื่อพัฒนามาตรสำนึกสากลจากรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยตรวจสอบคุณภาพของมาตรสำนึกสากล ทั้งความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์ และ ความตรงตามโครงสร้าง
3. เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างโมเดลสำนึกสากลตามบริบทของสังคมวัฒนธรรมไทย โมเดลสำนึกสากลที่ Hett (1993) พัฒนาขึ้น และ โมเดลที่มีการผสมผสานจากทั้งสองโมเดล

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างมาตรฐานนิสิตสากล หรือมาตรฐานที่มีคุณลักษณะในการวัดใกล้เคียงกัน โดยศึกษามาตรฐานนิสิตสากลของ Hett (1993) เป็นหลัก พร้อมทั้งใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ได้แก่ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา การวัดและประเมินผล จำนวน 9 คน และผู้ปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ 11 คน โดยนำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถามนิสิตสากลที่จะใช้สำหรับนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตทั้ง 4 ภูมิภาค

ตัวแปรที่ศึกษา คือ มาตรฐานตามบริบทสังคมวัฒนธรรมไทย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

นิสิตสากลตามบริบทสังคมวัฒนธรรมไทย หมายถึง ทรรศนะการมองโลกด้วยมุมมองที่กว้างไกล ยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีการใส่ใจต่อประเด็นปัญหาโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ทรัพยากร และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เห็นว่าทุกประเทศต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และถือว่ามนุษย์ทุกคนในโลกต่างเป็นหนึ่งในสมาชิกของพลโลก มีสิทธิเสรีภาพ และมีความเสมอภาคกัน

มาตรฐานนิสิตสากลตามบริบทสังคมวัฒนธรรมไทย หมายถึง มาตรฐานที่พัฒนาขึ้น โดยใช้กรอบโครงสร้างหรือองค์ประกอบของมาตรฐานบรรณคดีที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือทั้งความตรงและความเที่ยง เป็นมาตรฐานแบบลิเคิร์ตที่มีการตอบ 5 ช่วง จำนวน 43 ข้อ มาตรฐานนิสิตสากลประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 4 องค์ประกอบ คือ การยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม, การใส่ใจต่อประเด็นปัญหาโลก, การพึ่งพาอาศัยและการอยู่ร่วมกันโดยสันติ, และการเป็นสมาชิกพลโลก

การยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม หมายถึง ความรู้สึกชื่นชมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอื่นๆ ไม่มองว่าวัฒนธรรมตนเองเป็นวัฒนธรรมที่ดีที่สุดเพียงอย่างเดียว สนใจเรียนรู้ในประเด็นต่างๆทางวัฒนธรรมหรือภาษาต่างประเทศ มีความต้องการที่จะติดต่อสัมพันธ์กับคนต่างชาติหรือต่างวัฒนธรรม วัดได้จากมาตรการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่สร้างขึ้น

การใส่ใจต่อประเด็นปัญหาโลก หมายถึง ความรู้สึกใส่ใจและตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งประเด็นปัญหาที่ประสบอยู่ในปัจจุบันและปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ทรัพยากรและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัดได้จากมาตรการใส่ใจต่อประเด็นปัญหาโลกที่สร้างขึ้น

การพึ่งพาอาศัยและอยู่ร่วมกันโดยสันติ หมายถึง ความรู้สึกเห็นถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของมวลมนุษยชาติ ที่ต้องมีการพึ่งพาอาศัย ร่วมมือ และเข้าไปช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างนานาประเทศ และเห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกัน โดยสันติ วัตถุประสงค์ที่ได้จากมาตรการพึ่งพาอาศัยและอยู่ร่วมกันโดยสันติที่สร้างขึ้น

การเป็นสมาชิกพลโลก หมายถึง ความรู้สึกที่เห็นว่าตนเองมีฐานะเป็นสมาชิกหนึ่งในสังคมโลก นอกเหนือจากการเป็นสมาชิกของสังคมและประเทศของตน ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองที่ดี มีความเห็นว่ามนุษย์ทุกชาติทุกภาษามีความเสมอภาคกัน มีศักดิ์ศรีความเป็นคนเท่าเทียมกัน รู้สึกเห็นถึงคุณค่าเพื่อนมนุษย์ และเคารพในสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์คนอื่นๆ วัตถุประสงค์ที่ได้จากมาตรการเป็นสมาชิกพลโลกที่สร้างขึ้น

โมเดลการวัดสำนักสากล หมายถึง แบบจำลองแสดงสมการ โครงสร้างเชิงเส้นระหว่างสำนักสากล ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรสาเหตุ และตัวแปรที่สังเกตได้ที่เป็นผลรวมของตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของสำนักสากลตามบริบทสังคมวัฒนธรรมไทย 4 ตัวแปร ได้แก่ การยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม, การใส่ใจต่อประเด็นปัญหาโลก, การพึ่งพาอาศัยและการอยู่ร่วมกันโดยสันติ, และการเป็นสมาชิกพลโลก และองค์ประกอบของสำนักสากลที่ Hett พัฒนาขึ้น 5 ตัวแปร ได้แก่ ความรับผิดชอบ, ความหลากหลายทางวัฒนธรรม, ผลจากการกระทำ, การมองโลกเป็นศูนย์กลาง, และการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกัน

ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง นักวิชาการ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในศาสตร์สาขาต่างๆ ได้แก่ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา วัดและประเมินผล หรือสาขาวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือการพัฒนาสำนักสากล และมีความรอบรู้ในโลกศึกษา, เป็นผู้มีประสบการณ์อาศัยอยู่ในต่างประเทศ หรือเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานหรือมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศหรือชาวต่างชาติ, มีความสนใจในประเด็นสำนักสากล และมีความเต็มใจหรือยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการวิจัย นอกจากนี้ยังเป็นคนไทย หรือเป็นชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในเมืองไทยไม่น้อยกว่า 1 ปี

ความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการตอบมาตรสำนักสากลที่สร้างขึ้น กับมาตรสำนักสากลที่ Hett (1993) พัฒนาขึ้นมาก่อนแล้ว โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โปรดักส์โมเมนต์

ความตรงเชิงโครงสร้าง หมายถึง ความสอดคล้องของโมเดลการวัดสำนักสากลจากการศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ความเที่ยง หมายถึง ความสอดคล้องภายในของคะแนนการตอบมาตรสำนักสากล คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ในทางปฏิบัติ ผลจากการวิจัยทำให้ได้มาตรฐานสำนักสากลตามบริบทสังคมวัฒนธรรมไทย ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสำรวจสำนักสากลของคนไทย และใช้ในการวัดประเมินลักษณะการฝึกอบรมหรือการสอนที่มีวัตถุประสงค์ในการปลูกฝังสำนักสากล
2. ประโยชน์ทางวิชาการ ทำให้ได้โมเดลการวัดสำนักสากลตามบริบทวัฒนธรรมไทย โดยได้มีการรวบรวมการศึกษารอบแนวคิด จากวิธีการเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์และการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิธีการเชิงปริมาณจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อให้ได้โมเดลการวัดสำนักสากลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากบริบทสังคมวัฒนธรรมต่างกัน จึงเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรอื่นๆ ต่อไป